

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1996

Technical and Bibliographic Notes / Notes technique et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modifications dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers / Couverture de couleur
- Covers damaged / Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing / Le titre de couverture manque
- Coloured maps / Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material / Relié avec d'autres documents
- Only edition available / Seule édition disponible
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure.
- Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments / Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.

- Coloured pages / Pages de couleur
- Pages damaged / Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached / Pages détachées
- Showthrough / Transparence
- Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
- Opposing pages with varying colouration or discolourations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir le meilleur image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below /
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X														
				✓															
12X	16X	20X	24X	28X	32X														

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

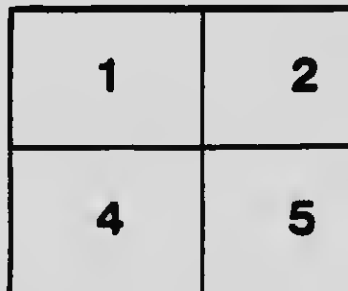
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche sheet contains the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

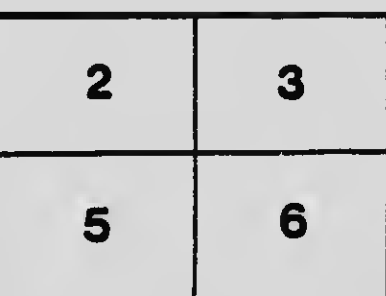
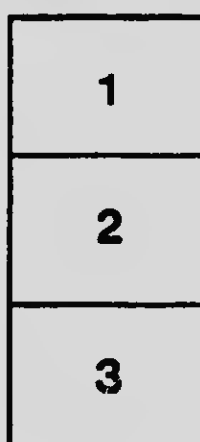
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par la première page et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par la dernière page, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

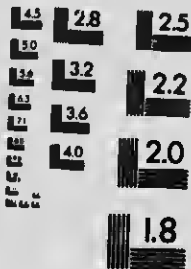
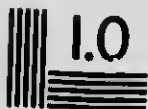
Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit sur un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482-0300 - Phone
(716) 288-5989 - Fax

КОНСТИТУЦІЯ

Української Соц.-Демократичної Партії в Канаді

(Поправлена і доповнена другим з'їздом У. С. Д. П. в Вінніпегу і прийнята загальним голосуванням членства У. С. Д. П. в місяці березні 1918 р.)

Ціна 10 центів.

НАКЛАДОМ ЕКЗ. КОМІТЕТУ У.С.Д.П.
Вінніпег, Ман.
1918.

**НИКТОДУР
НИКТОДУР**

КОНСТИТУЦІЯ

**Української
Соціал-Демократичної
Партії в Канаді**

(Поправлена і доповнена другим з'їздом У. С. Д. П. в Вінніпегу і принята загальним голосуванням членства У. С. Д. П. в місяці марті 1918 р.).

**НИКТОДУР
НИКТОДУР**

**НАКЛАДОМ ЕКЗ. КОМІТЕТУ У. С. Д. П.
Вінніпег, Ман.
1918.**

JL197

U45

A3

1918

З Друкарні "Роб. Народа"

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

(ПОПРАВЛЕНА І ДОПОВНЕНА ДРУГИМ
З'ЇЗДОМ У. С. Д. П. В ВІННІПЕГУ І ПРИНЯТА
ЗАГАЛЬНИМ ГОЛОСОВАНЕМ ЧЛЕНЬСТВА
У. С. Д. П. В МІСЯЦІ МАРТІ 1918 р.)

I. Відносини У.С.Д.П. до соціал. партій.

Українська Соціал-Демократична Партія в Канаді є автономною частиною Канадійської Соціал-Демократичної Партії.

II. Органи У.С.Д.П.

Органами У.С.Д.П. є: З'їзд партії, Екзекутивний Комітет, Окружні З'їзди, Окружні заряди, Збори відділів і загальний голос членства.

III. Відділи.

1. Пять або більше осіб можуть заложити відділ (льокаль), коли згодять ся на платформу і конституцію партії та підпишуть ся під членським з'обов'язанем. За згодою Екз. Комітету має бути виставлений їм чартер, коли враз зі зголошенням пришлють вкладку*) за всіх підписаних членів за біжучий місяць і оплату за чартер в сумі \$3.00.

*) Вкладки тепер відсилаєть ся до Окр. Комітетів.

2. Не більше, чим один відділ може бути з'організований в яким небудь місті, хіба коли згодить ся на се існуючий відділ.

3. Кожднй зголошуючий ся член партії, має виповнити і підписати слідууючу форму аплікації:

Я, ннзше підписаний, отсим прошу о прнняте мене в члени відділу Української Соціал-Демократичної Партії в прс-вінції

Я годжу ся на плнтформу принципів соціал-демократичної партії і коли буду прннятнй, годжу си повиьувати ся конституції партії.

Імя і назвиско апліканта

Адреса

Заняте

Заняте Вік

Чи аплікант є горожанном? Ви-

борець? Чи належить до юнії?

Чи належав до якої організації перед тим?

.....

Чи передплачує "Р. Н."? Які інші ча-

сониси передплачує?

.....

Прннятнй до відділу дня року 191..

Предсідатель:

Секретар:

4. Кожднй член має платити такнй місячннй податок, чкнй установнтъ його відділ, а сей податок має бути поквітованнй стемплями, закупленнми від Окружного або Екзекутивного Комітету, зазначеним підписом секретаря відділу.

5. Кожднй член, залягаючнй з вкладкою чи спеціалнм податком більше чим 60 днів, тратнть членські права.

6. Всяке переступлене членського з'обсвяза-ня має вважати ся за встарчаюче, аби провннвшого ся члена виключити або суспендувати.

Аби суспендувати, або виключити члена, потрібно більшості голосів всіх дійсних членів згромаджених на спеціальному м'їтингу, скликаним на вислухання скарги, виставленої проти якого небудь члена. Кождий член має право відкликати ся проти якого небудь члена. Кождий член має право відкликати ся проти рішення відділу до Окружного Комітету, а відти до загального голосу округу. Про всі виключення і суспензії треба доносити до Окружного і Екзекутивного Комітетів і жаден відділ не сьміє допустити у своє членство такого члена, поки засудження або суспензії не буде усуненими.

7. Коли зайде нагла потреба виключення або суспендоваия члена даного відділу, може Е. К. суспендувати, порозумівши ся з членами О. К. даного округу і відложити його суспендоваке до рішення партійного з'їзду.

8. Виконуючими органами Відділу є заряди, вибрані спеціально в тій цілі скликаними зборами в місяци грудни, на протяг одного року. Такі заряди мають складати ся з: 1) організатора, котрий має нагляд над всею роботою в відділі; 2) фінансового секрестаря, котрий має збирати від членів місячні вкладки і провадити всі рахунки відділу 3) протоколярного секретаря, котрий має пильнувати кореспонденції і писати всякі протоколи; 4) касієра, котрий має перепроводжувати в себе фонди відділу, і з всяких инших урядників, яких відділові буде потрібно, як прим. бібліотекара, господаря, кольпортера, заступників ріжних урядників і инших.

9. Секретарі відділів мають здавати до п'ятинадцяти днів після кожного кварталу (імению до 15 січня, 15 цвїтця, 15 липня і 15 жовтця) справозданя Окружному Комітету і Екзекутивному Комітету.

10. В разі розв'язання якого відділу, весь його маєток має бути доручений Окружному або Екзекутивному Комітетови.

11. Відділи У.С.Д.П. в однім місті або виборчим окрузі мають працювати в порозуміню з прочими соц. дем. відділами у всіх справах, в яких вони всі заінтересовані. Коли більшість відділів в однім місті, або окрузі за тим заявить ся, має відбутися мійська чи окружна конвенція в цілі іменованя кандидата. Кождий відділ може зааранжувати окружне референдум.

12. Кожде місто або виборчий округ може вибрати центральний комітет, який би завідував спільними справами в місті або окрузі. Експенси починені мають поповняти інтересовані відділи.

13. Кождий член У.С.Д.П. в Канаді має до двох місяців по вступі до партії передплатити собі партійний орган "Робочий Народ".

14. Кождий член У.С.Д.П. в Канаді не вповнивши обовязку що до передплати партійного органу "Р. Н." до двох місяців по его вступі до партії, перестає бути її членом.

15. Член або члени У.С.Д.П. в Канаді не сьміють належати до буржуазних, клерикальних та ниших шкідливих соціалізмови організацій.

16. Програма всіх бизнесових мітингів по відділах має бути слідуоча:

1. Вибір урядників.
2. Приймає нових членів і приймає кандидатів на дійсних членів.
3. Відчитане протоколу.
4. Кореспонденція і виплати.
5. Відчитане повідомлень і розпоряджень з партійного органу.
6. Справоздане комісії.

7. Справоздане організатора.
8. Фінансове справоздане.
9. Нескінчені справи.
10. Нові справи.
11. Внесок на замкнене мітінгу.

VI. З'їзд партії.

1. З'їзд партії є найвищим-управляючим органом тоїж, і як такий має відбуватися щодва роки в місяцях листопаді аб огрудни. На жадане одної третої частн відділів, подане Е. К. на письмі, обовязаний тоїже скликати надзвичайний з'їзд кожного часу.

2. Місце з'їзду означає Е.К. У.С.Д.П. відповідно до обставин.

3. Членами з'їзду партії є: делегати пооднокних відділів, члени Екзекутивного Комітету, партійні організатори, редактори партійних часописів і партійні послы.

4. Кождий відділ партії має право і обовязок вислати на з'їзд одного делегата: колиж відділ числить поверх 30 членів. то має право вислати одного додаткового делегата за кожду дальшу трийцятку членів.

5. Кождий делегат на з'їзд має право рішачого голосу. Прочі учасники з'їзду, котрим з'їзд дасть право дорадчного слова, можуть брати участь в нарадах з'їзду без права виборчого голосу.

6. Кождий делегат має лише. один голос без взгляду на те, кілька відділів або яке число членів заступає.

7. З'їздом партії проводить председатель, зглядно его заступник, вибранный з'їздом. З'їзд вибирає председателя на кожду его сесію з окрема. З'їзд вибирає відповідне число секретаря.

рів на протяг цілого з'їзду.

8. Всі звичайні рішення з'їзду западають абсолютною більшістю голосів. До зміни конституції партії потрібно дві третин голосів з'їзду.

9. До з'їзду партії належать такі справи:

а) Ухвалюване конституції партії або її зміна.

б) Ухвалюване резолюцій в справах організації, партійної тактики і партійної преси.

в) Полагоджуване всяких спорів повставших в партії з партійних відносин і прийняття або виключуване засуспендованих членів, для котрих з'їзд є послідною інстанцією.

д) Контроля всіх фондів партійних, заповогових кас і робітничих кооперативних спілок зістаючих під зарядом партії.

10. Кожда справа, з винятком вибору Е. К. партії, закон прийде під обранн з'їзду, має бути перше обговорена в вибраних до сего з'їздом комісіях, а наради мають відбуватись над резолюціями предложеними через комісії.

11. Порядок наради з'їзду укладає Екз. Ком. партії і оголошує його що найменше одні місяць перед з'їздом. Екз. Ком. партії обовязаний поставити на денний порядок з'їзду, в доповненню до оголошеного вже порядку, справи за постановленем котрих заявлять ся третя часть відділів, зглядно делегатів відділів, найпізнійше на два тижні до з'їзду.

12. Предложеннй Екз. Ком. порядок наради має з'їзд право змінити першого дня безпосередно по своїм уконститууванню ся.

13. З'їзд не може уконститууватись як з'їзд У.С.Д.П. в Канаді, если не прийде найменше четверта часть делегатів, про вибір котрих Екз. Ком. зістав повідомленнй.

14. До переводження ухвал з'їзду потрібна

присутність половини, — а коли ходять о зміну конституції, трох четвертин делегатів на з'їзді.

15. Всі ухвали і постанови з'їзду мають бути віддані під референдум усього членства У.С. Д.П., після чого оин доперва стають правосильні.

16. Коли на з'їзді не явить ся приписане конституцією число делегатів, в такому случаю учасники з'їзду устроюють партійну конференцію. Всі свої ухвали має партійна конференція віддати під референдум усього членства партії.

17. В случаях потреби, може Екз. Ком. скликати партійні конференції, про що має повідомити членство партії. Конференції мають складати ся з мужів довіря покликаних Екз. Ком., як рівнож з делегатів вибраних відділами. Рішення партійних конференцій мають бути правосильні, коли будуть прийяті через референдум.

V. Головний заряд партії.

1. Головним виконуючим органом партії є Екзекутивний Комітет, складаючий ся з п'ятьох членів з одної місцевости, вибраних з'їздом на протяг двох літ.

2. До Екз. Ком. належать слідуочі справи:

- а) Репрезентувати партію на зверх.
- б) завідувати організаційною і агітаційною роботою в партії, на скільки сего не можуть робити Окружні Комітети.
- в) Провадити біжучі справи партії, як видавати Окружним комітетам і відділам чартери, стемплі, конституції і членські книжочки.
- г) Приймати під референдум пропозиції відділів і коли воин поперті трома відділами партії і згідні з духом сеї конституції, піддава-

ти їх під загальний голос членства.

г) Складати що кварталу справоздає відділам партії, а для з'їзду приготувати звіт за весь час свого урядованя від послідиного з'їзду.

д) Скликати з'їди партії і укладати їх програми.

е) Екз. Ком. має безпосередний надзир над пресою.

3. Екзекутивний Комітет разом з Адміністраційним Комітетом можуть винагороджувати урядників партії платнею після їх заслуги і праці.

4. Місце осідку Екз. Ком. має бути в тім самім місті, де видаєть ся партійний орган "Робочий Нврод."

5. Екзекутивний Комітет складає ся з слідуєчих урядників: організатора, його заступникв, секретаря і його звступника і касієра.

6. Організатор має мати нагляд над ходом роботи в партії і має бути председателем на мітінгах Е. К. В случаю неприсутности організатора його місце заступає його заступник.

7. Обовязком секретаря є пильнувати всьої кореспонденції згідно з волею Екз. Ком. Що кварталу має секретар здавати справоздане особіим листком для всіх відділів, скоитрольоване і підписане контрольною комісією партії. В случаю неприсутности секретаря, його місце заступає його заступник.

8. Обовязком касієра є удержувати всі гроші в чартерованім банку на імя Екзекутивного Комітету; всі виплати в імени партії має ся робити лише на підставі варанту підписаного членами Екзекутивного Комітету.

VI. Контрольна комісія У.С.Д.П.

1. Контрольна комісія складаєть ся з трох членів запропонованих відділом з тої місцевости

де знаходиться Екз. Ком. і центральний партійний орган і прийнятих через референдум членства партії.

2. Обовязки контрольної комісії є:

а) Контролювати книги і фінанси Е. К. щомісяця.

б) Контролювати книги і фінанси партійного органу "Р. Н." щомісяця.

в) Провіряти і підписувати всі фінансові справоздання Е. К. і партійного органу "Р. Н."

VII. Екзекутивна Рада.

1. В склад Екз. Ради входять всі члени окружних зарядів. Обовязки Екз. Ради є:

а) Помагати Екз. Ком. у всіх важливіших справах партії.

б) Виповнювати опорожнення, які притрапляються в Екз. Ком. запропонованими членами відділу з місця осідку Е. К., котрі мають бути піддані під референдум членства партії.

в) На зазив Екз. Комітету Екз. Рада може з'явитись на наради, коли сего будуть вимагати важливі і пекучі партійні справи.

2. Екзекутивна Рада може відкликати котрого небудь члена, або і всіх членів Екзекутивного Комітету, заряджуючи відповідне референдум до членства партії.

3. В разі опорожнення місця в Екз. Раді, Екз. Ком. має повідомити про се відділи в агітаційним окрузі, де лучило ся опорожнене і зарядити вибір нового репрезентанта.

VIII. Агітаційні Округи.

1. Не менше чим три відділи партії мають право з'організувати автономний агітаційний округ. Такими округами управляють окружні

заряди, вибрані окружними з'їздами.

2. Кождий відділ партії даного агітаційного округа має право вислати на окружний з'їзд, на кождих своїх десятих членів по одному делегатови. Екз. Ком. має право вислати на кождий окружний з'їзд одного свого делегата.

3. До окружного з'їзду належать:

а) Ухвалюване організаційних статутів округа, або їх зміна в границях статута партії.

б) Вибір і контролю окружного заряду.

в) Контроля фондів зістаючих під зарядом округа.

г) Ухвалюване бюджету округа і евентуальне накладане окружних податків.

4. Виконуючимн органами агітаційних округів є окружні заряди, вибрані окружнимн з'їздами.

5. Права і обовязки окружних зарядів ухваляють окружні з'їзди.

6. Який небудь відділ може за посередництвом Екз. Комітету партії зачати референдум до сусідних відділів, що до пожаданости з'організованя агітаційного округа. Екзекутивний Комітет одержавши потакуючу відповідь найменше від трох відділів, має урядити першу окружну конвенцію і в всякий інший спосіб помочи у заснованю окружної організації. Коивенція має зголосити ся по окружний чартер, рішити про устрій організації і вибрати окружних урядників.

7. Окружні організації мають добувати фонди на проваджене своєї роботи добровільним оподаткованем своїх відділів.

8. В случаю розвязаня окружного заряду (Окружного Комітету), його книги і маєток мають бути доручені Екз. Ком.

IX. Партийна преса.

1. Екз. Комітет У.С.Д.П. видає центральний орган укр. соц. дем. партії "Робочий Народ", котрий є власністю цілої партії.

2. Про потребу видавання більше партійних газет або про признание партійними органами виходячих вже газет писаних в дусі соціалістичнім, може рішати партійний з'їзд або в виняткових случаях рішають члени партії через відповідне до сеї справи референдум.

3. Редакторів партійних газет може припинити або змінити Екз. Ком. в порозуміню з Екз. Радою.

4. Над адміністрацією, робітниками і інвентарем партійного органу "Р. Н." має контролю Адміністраційний Комітет вибраний на з'їзді партії, котрий складається з трох членів.

5. Адм. Комітет в порозуміню з Екз. Комітетом приймає або віддаляє робітників в друкарни партійного органу.

6. Онорожене, яке лучить ся в Адм. Комітеті має виїхуватись з членів місцевого відділу, де видається партійний орган "Р. Н." підданих під референдум партії.

7. Мінімальну платню партійним урядникам, редакторам і робітникам в партійнім органі назначає партійний з'їзд, а в случаях вимог, може Екз. Ком. в порозуміню з Адм. Ком. підвишити або зменшити їм платню.

8. Всі платні урядники і робітники партії оставляючи своє становище, мають заявити свою резигнацію Екз. Ком. на письмі не менше чим один місяць наперед.

9. Всі прочі урядники партії, мають заявити свою резигнацію на письмі по можности наперед перед уступленем зі свого становища.

Х. Додаткові постанови.

1. В завідуваню справами У.С.Д.П. можуть брати активну участь лише відділи У.С.Д.П.

2. Екзекутивний Комітет повинен сповняти обов'язки окружних комітетів, де нема окружних організацій.

3. Голосуванє над кождим референдумом має кінчитися в 60 днів після оголошеня.

4. Всі пропозиції та інші справи предложені під референдум партії мають бути предложені без жадного вступу та заміток.

5. Всяке нехтованє відділом провізії конституції та правил партії вистарчає, абн Екз. Ком. суспендував такий відділ на припорученє Окружного Комітету і сейчас піддав свій вчинок під одобренє загального членства.

6. Урядників віділу має ся вибирати на протяг одиого року, однакож по укінченю року можна вибрати їх наново. Вибори урядників мають відбувати ся в протягу місяця грудия, а урядованє має зачинати ся від першого січня. Про вислід кождого вибору урядників внутр відділу треба сейчас доносити до Окружного і Екз. комітетів.

7. Відділи мають відбувати що найменше одно адміністраційне засіданє (бизнесовий мітинг) в місяци.

8. Всі урядники, ради і комітети можуть бути усунєні своїми виборцями, коли ствердять ся проти них оскарженє о занедбуванє обов'язку або о переступленє конституції чи п'латформи.

9. Кождий дійсний член одиого відділу має право бути присутним і говорити на мітингах иншого відділу, але не має права брати участи в голосуваню.

10. Жадна часть української соціал-демокра-

тичної партії не сьміє робити в спілці з якою будь громадою людей, що не признає класової боротьби та потреби скасування капіталістичного ладу.

11. Жадна особа не може бути іменована кандидатом на який небудь уряд в Окружнім чи Екзекутивнім Комітеті або на яке будь публичне становище, коли не була членом партії бодай через шість місяців і не з'єднала ся з партією через активну участь в її праці.

12. Всі кандидати до якогобудь законодатного чи адміністративного тіла, мають вперед підписати резигнаційні папери з вільним місцем по-лишенням на дату, перед офіційною номінацією і зложити її у своїм відділі.

13. Резигнаційні папери підписані членом партії вибраним до провінціального або до-мініяльного парламенту мають передержувати спільно в опіці його відділ і Окружний Комітет; в випадку трудности справу можна рішити через референдум.

14. Котрий небудь член української соціал-демократичної партії, вибраний на посла до про-вінціального або домініяльного парламенту, має посвятити кожного року чотири місяці на організаційну роботу в провінції, або дати на своє місце заступника.

15. Котра небудь особа може вступити до партії, як свобідний член, коли признає консти-туцію і членське з'обовязанє, зголошуючи ся до Екзекутивного або Окружного Комітету в провінції, в якій проживає. Такий член має платити 25 центів місячної вкладки.

16. Жадна особа не може стати членом поза-місцевого відділу, доки є відділ в місцевості, в якій вона проживає.

17. Кождий відділ повинен назначити кольнортера, для шнрєня соціалістичної літературн і прєси.

18. Кождий відділ У. С. Д. П. має устроювати найменше два рази на місяць пропагандові мітінги, реферати або відчити. Коли є змога, повинни ся устроювати представлення і концерти.

19. Кождий члєи в відділі обовязаний знати плятформу і коиституцію партії. Організатори можуть іспитувати з того своїх члєиів що 3 місяці.

20. Кождий, хто бажає стати члєиом відділу У. С. Д. П., має бути через цілий місяць кандидатом на члєиа з правом дорадчого але не ршшаючого голосу. За той час члєни відділу мати муь спрмогу перекозатись, чи він є чесним і гідним товаришем, а він мати не спрмогу познакомити ся з порядками в партії. Після місяця відділ ршшає про прийяте кандидата на дішнього члєиа.

21. Бувші члєии партії, котрі через недбальство, або робленє роздорів, або загалом шкоджеиє партії, оставили відділ, або були з нього виключєиі, колиб були прийяті з поворотом в члєии, мають через 3 місяці оставати кандидатами, а через 6 місяців не мають права ршшаючого голосу, ані не можуть бути вибрані на жадний уряд.

22. Члєиа, що не сповияє своїх партійних обовязків, очєриює своїх товаришів, ширить роздори, належить упімиути на мітінгу, або віддати під партійний суд, наложити на нього кару а коли заходить потреба то і виключити його з члєнства, та оголосити в партійним органіі. На случай неслушиого засуду, найліпше передати цілу справу Екз. Ком.

23. Секретарі всіх відділів У. С. Д. П. повинні

опублікувати кожного місяця в партійнім органі імена нових членів, а хто би знав що небудь лихого про нового члена, той повинен про се сейчас повідомити секретаря Екз. Ком. У. С. Д. П. в Екз. Ком. має ско справу полагодити.

24. Кождий член У. С. Д. П. управненній до горожанських паперів повинен постаратись стати горожанином Канади.

25. Кождий член У. С. Д. П. в Канаді мусить мати запенумерованній "Роб. Народ".

26. Всякі непорозуміня і спори в відділах, на скільки вони не можуть бути полагоджені товарицьким судом мають бути передані до рішення О. К., Окр. З'їздовн, евентуально Екз. Ком. партії або й загальному з'їздовн.

27. Члена або членів партії, котрі зі своїми зажаленнями або закидами проти члена або членів, заряду або зарядів партії, не віднесуть ся до відповідних партійних інстанцій (до відділу, Окружного Заряду, Окр. З'їзду, Екз. Ком., загального партійного з'їзду, або загального членства партії), предкладаючи до своєї справи потрібні докази, але ширять інтриги, провокують і викликають роздорн в партії, — має Екз. Ком. сейчас засуспендувати (усунути з партії), їх справу розглянути і коли окажуть ся виновними, їх зовсім з партії виключити.

28. Про резигнацію або евентуальні зміни в Екз. Ком. або Екз. Раді і на інших відповідальних партійних становищах — прим. в редакції "Р.Н." мають бути сейчас повідомлені всі відділи У. С. Д. П.

29. Всякі фонди, збрані позамісцевими товарищами на всякі позамісцеві цілі мають перевозитись за посередництвом Екзекутивного Комітету партії.

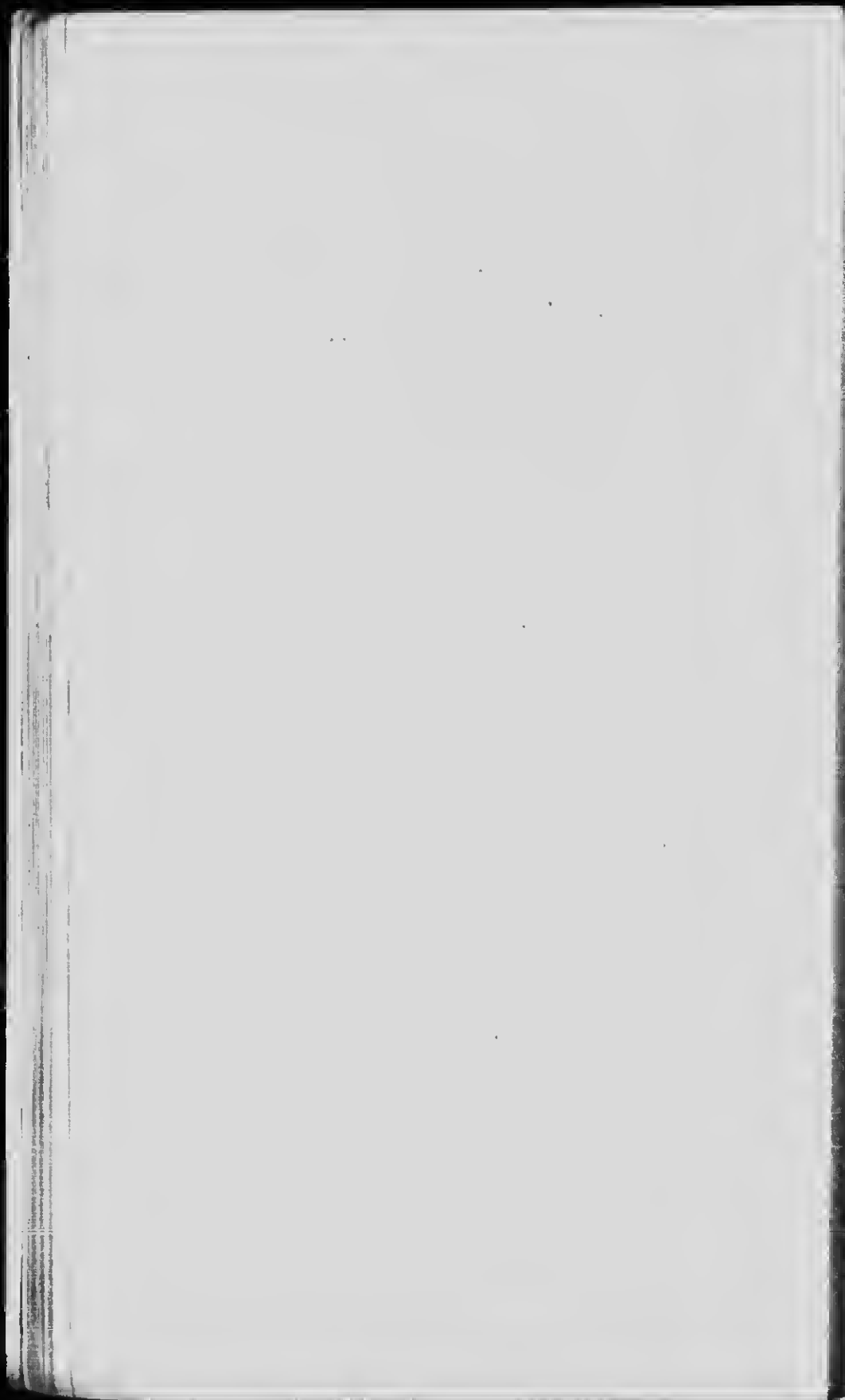
30. Два рази в рік, в місяцях цвітіння і жовтня, кожний відділ У. С. Д. П. має устроїти "червоний тиждень", протягом котрого спеціально має ся збирати пресовий фонд і нових передплатників для "Робочого Народу".

31. У всіх справах необиятих статутом У. С. Д. П. має тая-ж руковогити ся конституцією Канадійської Соціал Демократичної Партії. Всяке доповнюване конституції У. С. Д. П. і її зміна має бути згідна з духом конституції Канадійської Соціал Демократичної Партії.

ВКАЗІВКИ

**ДЛЯ ОРГАНІЗОВАНЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ
СОЦІАЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ І ПРАВИ-
ЛА ФОРМАЛЬНОГО ВЕДЕННЯ ЗБОРІВ.**

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ОРГАНІЗОВАНЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ І ПРАВИЛА ФОРМАЛЬНОГО ВЕДЕННЯ ЗБОРІВ.

Кожний український робітник, котрий став свідомим соціалістом повинен сповняти обов'язки супроти своїх братів робітників серед яких живе.

Кожний соціаліст повинен піддержувати і читати соціалістичні часописи, належати до юнії, старати ся ширити часописи і книжки які видає Соціал Демократична Партія.

В кождім місті в Канаді, де лише живе українське робітництво і має свої товариства, можна здобути бодай кількох передилатників для соціалістичної газети. Але само ширене соціалістичної преси не буде аж сповненем всіх обов'язків, члена С.Д.П.

Є дуже багато таких місцевостей, де не то що нема соціалістичної організації серед українських робітників, але де українські робітники про соціалізм майже нічого не знають і не чують.

Коли соціаліст замешкає в такій місцевості, то вже від самого початку повинен думати про се, в який спосіб скликати віче, спровадити бесідника і познакомити народ з цілями і стремліннями соціалізму.

Відтак повинен приєднати собі хоч кількох робітників, з яких можна заложити соціалістичний відділ. Се дасть ся легко зробити, коли переконаєте знайомих робітників, щоби собі запрумерували соціалістичну часопись.

Як вони будуть читати соціалістичну часо-

пись хоч з пів року і як перечитають кілька соціалістичних брошур, то певно можуть стати підвалиною для заснування організації.

Коли вже тихою працею здобудете кількох прихильників, порозумійтеся з головним зарядом Укр. Соц. Дем. Партії щоби вам вислали бесідника чи організатора.

ЯК СКЛИКАТИ ПЕРШІ ЗБОРИ?

I. Як в даній місцевості нема ніякої соціалістичної організації, то треба зажадати від Укр. Соц. Дем. Партії крім бесідника також друкованих відозв і оголошень. Але найважливіше впевнитись, чи бесідник приїде і чи можна дістати льокаль (галью, порожній штор і т. д.) на збори, деби помістилося більше число людей.

II. Коли се вже полагоди́ть ся, належить що найменше на тиждень перед днем зборів помістити відозви на видних місцях (у склепових вікнах в сальонах) при тих вулицях, де мешкають українські робітники, а потім при помочи прихильників треба розкинути відозви у всіх фабриках чи копальнях, в яких працюють українські робітники. (Треба також роздати відозви (оголошення) коло українських церков, в останню неділю перед зборами).

III. Яко скликаючих збори належить підписати лише КОМІТЕТ і більше нічого. Колиж в якій місцевості вже є українська соціалістична організація, треба отверто заявити, що се за збори і хто їх уряджує.

IV. Заки ще бесідник приїде, повинні ті що віче скликають порозуміти ся з своїми прихильниками і читачами соціалістичної часописи, хто

має збори перевести, хто займеться продажем брошур і роздаєм, хто стояти ме при вході до льокалю зборів і хто ждатиме на бесідирика на стації (діпо), щоби запровадити його до місця зборів. і закн бесіди приїде треба замовити у секр. Екз. Ком. У.С.Д.П. більше число часописей для роздаєня на зборах, а також кількадесять пять чн десять центових брошур до продажі.

Добре також спровадити зараз потрібні друки і інформації для повстаючого соціалістичного відділу.

Перед відкритєм зборів належить роздати (безплатно) часописи і розпсчати продаж брошур бо часто по зборах вже пізна пора і робітники спішать домів.

V. Нім бесідирик зачне говорити, предсідатель зборів повинен пояснити зборам ціль зборів, просити о спокій і терпеливе вислухаєє промови і заявити, що кождий буде міг забрати голос по скінчею промови, і що кождому буде можио ставити запити або протнвити ся словам бесідирика. Відтак предсідатель зборів в кількох словах представляє бесідирика. Коли бесідирик має остатись в даній місцевости довший час, і ще виголосити одну або більше промов, то належить по скінченій промові і пер дискусією, повідомити загал, коли і де відбудуться слідуєчі збори і про що на них буде говорити ся, а рівнож попросити зібраних, щоби прийшли і привели знакомих.

Vi. Де лише можливо, по скінчею промови бесідирика, предсідатель зборів най завізве зібраних до зложєня добровільних жертв на оплаченє галі і покритє коштів спроваджеєня бесідирика. А також най завізве тих, яким промова трафнла до серця і ума, щоби по скінчею зборів лишилсь

в льокалн, щоби порозуміти ся як закладати від діл соціалістичний.

VII. На кожних зборах гарне вражінє робить спів або музика, отже, як що серед зібраних є люди, котрі можуть відспівати “Червоный Прапор”, “Марселезу”, або інші подібні робітничі пісні, добре все починати і кінчати всі публичні збори співом.

Де лиш можна, треба попросити жінок і дівчат до збирання складок і до продажі брошур.

Коли вже всі, що хотіли забирати голос в дискусії висказали ся і бесідник дав всім відповідь, председатель замкнувши збори, дякує всім зібраним за участь і за уважє вислухаєє промови і просить, щоби при слідуєчій нагоді знова при йшли, та щоби привели своїх знакомих.

По скінченю зборів лишают ся всі ті, що їх скликували, на галі і повинні познакомити ся блізше з тими з чужих людей, котрі бажають чогось більше довідати ся від председателя зборів. Зідтак председатель повинен всіх, що лишлись в галі зібрати коло себе, представити їм коротко а ясио ціль повстаєчого відділу і рішити з охочими до вступлеия, коли скликати мітинг (збори) для формального засиованя відділу. Треба зібрати імена і адреси кожного, що зголошуєть ся в члени відділу, підписати аплікацію на чартер і роздати всім по однім примірнику партійної конституції, за котру кожний член повинен заплатити устанавлеу ціну, і попросити, щоби її уважио перчитали.

ЗАСНОВАНЄ І ПІДДЕРЖАНЄ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ВІДДІЛУ.

В який спосіб наступає уонституованє (заложеє) соціалістичних відділів, що бажають

вступити до соц. дем. партії, та яких треба вибрати урядників; які їхні обов'язки, відтак в якій спосіб провадити всі мітинги пояснює конституція Укр. Соц. Дем. Партії. Кождий, хто хоче заснувати відділ повинен вперед спровести кілька примірників конституції від секретаря партії.

При заснуванню відділу партії треба пам'ятати слідує:

1. Щоби основицями були робітники, що тішать ся найкращою опіцією серед своїх країн з даної місцевости.

2. Щоби більшість основицелів складала ся з людей вже троха освідомлених читаєм соціалістичних газет.

3. Щоби на кождий уряд вибирати людей здібних і стало замешкалих в даній місцевости, аби вони могли як слід сповняти свої обов'язки.

Які є головні завдання соціалістичного відділу?

1. Улаштуванне як найчастійше публичних зборів при помочи добрих бесідників.

Серед Україниців замешкалих в Канаді дуже багато не уміють читати, а тих людей треба конче втягнути до соціалістичного руху. Певно, що неграмотного (не вмючого читати) чоловіка, годі познакомити з цілею робітничої справи при помочи книжки, отже таких може перекопати лише бесідник.

2. Ширене соціалістичних газет і соціалістичної літератури взагалі.

Робітники, що бажають успішно боротись за свій визвіл, мусять бути свідомими і чесними, а се можна досягнути лише через сталі, без перериву, о скільки можливо, читає соціалістичних часописий, а також брошур і книжок. То є також найліпша форма роботи, яку відділ

може без ніяких жертв приносити соціалістичним видачам, та причиняти ся до щораз більшого улпшення видань. Чим більше соціалістична часопись має передплатників, тим більше може заспокоїти духові потреби і поглибити знане робітничої кляси.

Для Соціалізму тим скорше настане день триумфу, коли кожний робітник буде читати і спомогати соціалістичну пресу.

3. Докладане старань, щоби кожний український робітник, який навіть через якийсь час виступає проти соціалістичної ідеї, став канадським горожаином — виборцем сего краю.

Робітник без права голосованя, се так, як чоловік без правої руки; він ані себе, ані других боронити не може, бо не в силі.

Кожний соціаліст в часі виборів чи то льокальних чи краєвих, повинен віддати увесь вільний час на службу і користь організації. Ті, що не мають права голосу можуть все такн бути помічними, можуть сповняти такі функції як: розписей і брошур на зборах вуличних і в галях, ношене виборчих відозв по домах, продаж часо експедиція виборчої літератури в партійній квартирі і адресоване коверт, або сповнюване обовязку сторожа в виборчих льокалях і т. д. Соціаліст, що не сповняє хоч одной із висше наведених праць — є лихим співробітником в своїй організації. Найліпшим способом для побільшення передплатників соціалістичних газет, є пояснене потреби їх читаня на кождім публичнім мітінгу, — розношене оказовних чисел по домах. Кожний відділ повинен все уважати, щоби ні один член не відказував ся від сеї роботи.

Соціалістичний відділ повинен відбувати мітінг що найменше два рази на місяць. Один ли-

ше мітинг повинен бути присвячений т. зв. справам адміністраційним, себ то поладнанню внутрішніх справ твк відділу як партії. Всі інші збори повинні бути призначені для вишколу членів і прихильників, як в науці соціалізму, так і в питаннях практичної діяльності що до політичного руху робітничої класи.

Кожний член повинен старатися, — оскільки має до сего здібності — виробити себе в штучці публичних промов. До сего найкраще надаються т. зв. дискусійні мітинги. На них, серед знайомих облич кожний може забрати голос і набрати чим раз більшої вправн в промовах. Коли знова в даній місцевості зовсім нема люднй здібних приготувати ся бодай до короткої промови, то одні з членів, обдарований сильним голосом і вразною вимовою, повинен відчитувати на мітингах якісь інтересні статі з соціалістичних часописів, а навіть й ворожих, або уступи з якихсь поучаючих брошур, а відтак кожний з присутніх, який котрогось речення не розуміє, або з ним не зогдується, звертається до читача, або до головн мітингу о пояснені.

Відділ повинен улажувати часто забави, аматорські представлення і концерти. Се є добре средство для агітації, а головн для здобуття грошнй на агітацію, а також на здобуте несвідомих люднй для соціалістичної організації, котрі не дуже охотно приходять на дискусійні мітинги. Люди, чужі для соціалістичної ідеї, котрі добре забавляються на соціалістичних забавах, залашають і гублять страх перед самою ідеєю соціалізму, а часто стають прихильниками соціалістичного руху.

Члени відділу повинні жити з собою в згоді немов одна родина, повинні часто між собою ма

ти дружи зносини, запрошуючи одні других на родинні забави і т. п.

Від кожного члена соціалістичесї партії вимагаєть ся узияня мсти та принятих більшістю способів до здобутя сеї мети і взагалі обовязком члена є підпорядковуватись всім рішенням. Але не належить ніколи відносити ся ворожо до тих членів, які в деяких справах не годять ся з більшістю, та мають на дані справи свої погляди. Нераз неаєвисть до поглядів, одного із членів, тому, що більшість думає инакше — є часто причиною до непорозумінь, до сварливих мітінгів, а иераз й до розбитя соціалістичних відділів. На лежить пошаниувати переконанє каждой людини, як що воно походить зі щирого серця.

Неможливым , щоби кождий чоловік думав однаково про все. Дуже бажаним є, щоби соціалістичний відділ мав як иайбільше членів, а ціла партія стремить до того, щоби під своїм прапором згуртувати всіх робітників.

На жаль серед робітничої кляси бувають і такі, яких приналежиєть до соціалістичної організації моглаб осліпити і понизити в очах суспільства цілий рух і ідею. Тому при прииманю нових членів треба уважати, щоби вони були гідними співробітниками. Лучше мати лише 10 членів, але вибраних, як 50 яких будь, котрі або через лихе поведене, або ізза браку охоти до науки приносять соціалістичній партії більше лиха як добра.

На адміїстраційних мітінгах не треба ухвалювати ніяких важнійших справ без належного і всесторонного обговореня їх всіма членами. (Найкраще обговорити важні справи на однім мітінгу, а голосованє відложити до слідуячого). То нераз запобігає прииманю ухвал серед не-

розважного запалу, під вражієм хвилі, чого потім треба жалувати. Коли переходить якась ухвала належить уважати, щоби її виконати як найточнійше, — тоді члени набирають довіря і до себе самих і до організації. Легкодушного урядника, що не сповняє точно своїх обовязків не треба толерувати. Добрих і стараних членів і урядників належить довше оставити на якімсь уряді і від часу до часу їхню роботу похвалити, се їх не зіпсує, а заохотить до ще більшого стараня. До всіляких партійних властей треба звертати ся з довірем в братнім дусі; всі кореспонденції, рахунки і рапорти (звіти) належить полагоджувати точно і скоро, бо від сего в певній мірі залежить розвій партійної організації.

Предсідатель адміністраційних зборів, (як також і кожний член) повинен ознакомити ся точно зі способом веденя зборів. Показчик веденя зборів знаходить ся в конституції.

Предсідатель зборів повинен бути:

1. Токтовним в поведеню;
2. Бути безсторонним, розважим, і холоднокровним, головою в хвилях, коли збори прибирають острі форми.

3. Предсідатель повинен старати ся звертати увагу на се, щоби о скільки можливо, кожний член забирав голос в дискусії. Від доброго веденя зборів залежить нераз добрий розвій соціялістичних відділів. Тому то в таких відділах, де нема багато членів сдібних переводити збори, треба вибирати предсідателем одного члена через довший час, доки не виробить ся більше членів.

В таких місцевостях, де число Українців доходить до 500 осіб або й більше, кружки можуть покривати всі кошта веденя агітації, себто скли-

куване віч, агітація виборча, спорваджуване літератури і часописий і т. д.

Треба тямити, що партія може дати своїм поодиноким відділам таку суму, яку вони вкладають до загальної партійної каси. **Треба тямити і се, що з грошній, які напливають до партійної каси з податку, партія мусить покривати кошта організаторів і бесідників, мусить розширювати мільйонн безплатних друків в таких місцевостях, де рух соціалістичний проявляеться слабо або й зовсім про него не чути.** А се все враз з удержанем головної канцелярії забирає великі видатки.

Розвій соціалістичних відділів залежить теж в певній мірі від становища, яке вони займають супроти всіляких українських товариств в даній місцевості.

Ніколи не треба забувати на факт, що члени наших не соціалістичних організацій є рівночасно протн соц. організації, а вони всі складаються з робітників, тому їх треба перекопати, що вони як робітники повинні належати до соц. організації.

Треба погодити ся з фактом, що більшість українських робітників в Канаді се бувші краєві селяни, а декотрі під умовним зглядом стоять дуже низько. А звісно, що в соціалістичні ряди вступають лише найбільш свідомі робітники. Отже коли навіть деякі члени відносять ся до відділу байдужо, то і тим не треба зневірювати ся.

Найлучшим ліком на байдужність є завести байдужних людей більшою власною енергією і більшим посвяченем для організації. **Кожний повинен працювати в своїм відділі кільки лишень може, а не оглядати ся і чекати на пра-**

цю товаришів.

Добрий рядовик в соціалістичній армії ніколи не кине її рядів, хоч йому прийшло-б ся тільки самому лишити ся на своїм посту (станови-ску).

Найлучший соціаліст се той чоловік, який пи-льнує інтересів і добра своєї організації, так як власної дитини. Він зробить все, що буде міг, скільки позволять на се його сили, щоб там де вже існує соціалістичний відділ доложити всіх стравень, аби його піддержати, аби не допу-стити до його упадку. Він буде старати ся пра-цювати в тім напрямі, щоб сей відділ остав на полі бою, аж до хвилі, коли настане соціалістичний лад.

Бороти ся з темнотою і ніколи не падати на дусі! — Отсе кляч, який повинен ясніти в помі-щеню кожного соціалістичного відділу.

По всі інформції як спроваджувати бесідни-ків, як закладати відділи Української Соціал Де-мократичної Партії, як і звідки спроваджувати соціалістичні газети і книжки, належить зверта-ти ся до партійного секретаря.

ЯК ВЕСТИ ЗБОРИ.

1. ЗБОРИ бувають слідуючі: масові для по-ширення агітації. Збори делегатів цілої органі-зації або з'їзду (конвенції).

Делегатів з одного округу, або конференції.
Членів відділу.

Членів комітету.

2. Масові збори скликають агітаційні комі-тети (міжнародні або відділові).

З'їзд скликає Екзекутивний Комітет; конфе-ренції скликає локальний комітет;

Збори відділу скликає рекордовий (протоколярний) секретар.

Засідання комітетів скликають їх рекордові секретарі.

3. Кожді збори відкриває секретар і переводить вибір председателя.

4. Председатель є вибраний лиш на один раз і не може стало займати сего уряду.

5. На председателі належить вибрати людей розважних, спокійних і вироблених в організації.

Для вирав в провадженю зборів треба улаштувати спеціальні дискусійні збори і дати нагоду всім членам вести по черзі збори, прим. що пів години инший і в сей спосіб виробляти всіх членів на добрих провідників.

6. Председатель повинен знати докладно партійну плятформу, конституцію організації і показчик веденя зборів. Беручи за вихідну точку конституцію і показчик веденя зборів, председатель має право і повинен відкидати всякі внесення незгідні з конституцією і не допустити до дискусії над ними. В таких случаях председатель повинен покликати ся на відносний параграф і пояснити членам чому се робить.

7. Председатель заявши свій уряд переводить вибір секретаря, там де нема сталого, а відтак відчитує денний порядок і піддає його під дискусію а відтак під голосоване. На народних зборах нема дискусії над денним порядком.

8. По затвердженю денного порядку председатель приступає до першої точки денного порядку, а відтак, коли ся точка обговорена чи переголосована, до другої, третьої, — до останньої.

9. Председатель уділяє членам голосу, списує лісту бесідників і має обовязок уважати на ден-

ний порядок зборів і щоби внесення ставлені на письмі, були ясні і зрозумілі. Промови членів зборів повинні все відносити ся до представлених внесень і "проти". В останнім случаю председатель уважає, щоби члени не повторили сего, що вже говорили вони самі, або інші члени, в даній справі і щоби говорили коротко і ясно.

10. Председатель може на хвилину перебити промови бесідників, коли уважає за відповідне дати внесення, що до заходячих сумнівів. Председатель все повинен бути безсторонним так супроти більшости як і супроти меншости зборів.

11. Председатель взиває бесідника до порядку, як що сей мимо зверненої йому уваги на далі держить ся уперто при своїм. По здоровім нашімненню председатель має право відібрати бесідникови голос: а) в даній хвилі; б) на цілий час обговорюваня даної справи; в) до кінця зборів.

12. На всіх зборах, а головню тоді як помічається ся порушене партійної кнпности присутніми членами, председатель повинен з найбільшою строгістю держати ся правил веденя зборів і не позволяти забирати голос тоді, коли на місці зборів порушено спокій.

13. Председатель, як такий, не має права голосу в дискусії, але може записати ся на лісту бесідників як звичайний учасник зборів, одержуючи голос від свого заступника або секретаря.

14. Председатель не має права голосувати з виїмком: а) підчас тайного голосованя при помочи карток, б) в такім разі, коли при звичайнім голосованю голоси розділилися по половині: за і проти. В останньому разі председатель віддаючи свій голос, повинен вяснити, чому

так робить або може здержати ся від голосованя відложнем порішєня справн до слїдуючих зборів.

15. Член зборів має право ставити внесеня або резолюції і забирати голос в дискусії.

16. Член зборів, який бажає забрати голос в даній справі повинен передовсім зажадати від предсїдателя зборів удїлення глосу. Своє назиско треба висказати глосно і виразно, або о скільки перейде відповідна ухвала — подати на письмі, щоби предсїдатель міг без помилки записати його на лісту бесїдників.

17. Забираючи голос член повинен пам'ятати о дєвнїм порядку, то значить, говорити лише про порушену справу. Не належить порушати особистих справ, ані не вільно вести розмову особистого хорактеру з иншим членом зборів, а говорити тільки про саму справу.

18. Член зборів, завізваний предсїдателем до порядку, повинен сейчас примінити ся до сего зазиву, однак може забрати голос в справі формальній (наглій) і відкликати ся до зібраних. Коли ніхто із зібраних не поставить відповідного формального внесеня, справа відзисканя глосу впадає.

19. Щоби справа могла бути обговорювана, треба: а) щоби член, що одержав голос поставив внесенє; б) щоби се внесенє було піддержанє другим членом; в) щоби предсїдатель подав внесенє до відома членів і щоби воно було відчитанє ним, або секретарєм.

20. Як що на деннїм порядку є звіт урядника, дєлегата, або комітету, по відчитаню звіту мусить бути сейчас поставленє внесенє прийняти або відкннути цілий або часть сего звіту і аж те-ді може наступити дискусія над його змістом.

21. Всі внесення комітетів можуть бути обговорювані, коли будуть піддержані одним із членів.

22. Ухвали чи рішення зборів повинні бути висказані ось такими внесеннями: а) внесене резолюції, в якому є висказана зміна зборів про дану справу, та подане мотивів, якими збори руководилися; б) внесене звичайне, в якому збори приймають якийсь закон, або правило, відносно організації або її частин; в) внесене зазиву припоручення або бажання, в якому збори звертаються до своїх урядників, комітетів або делегатів; г) внесене формальне, лише в справі способу і порядку поладжування справ на даних зборах; д) внесене нагле, яке може бути поставлене лише тоді, коли ходить о успокоєне зборів, або о забезпечення осіб ведучих наради, або тоді, коли вияснюється справа, що мусить бути сейчас поладжена.

23. До кожної справи мусить бути лише одно внесене за, а друге проти. Всі слідуючі внесення до сеї самої справи можуть бути ставлені в формі поправки, або додатку до поставлених вже внесень.

24. Коли в якійсь справі внесення поставлено і піддержано, не можна ставити ніяких інших внесень, аж доки се не буде порішено, з виїмком внесень формальних і наглих.

25. Коли предсідатель поставлене і піддержане внесене відчитав, тоді всо не може бути відкликане, хіба, що на се згодиться більшість членів.

26. Коли якась справа, що стоїть на деннім порядку, складається з кількох частин (прим. звіт або реферат) — тоді належить кожду частину розбирати з осібна і ставити по черзі відновідні,

частинні внесення, котрі підтак належить доповнити загальним внесеном (з евентуальними поправками).

27. Внесення формальних не можна ставити перед скінченням промови бесідника, хіба що внескодавець має на приміті:

- 1). Ограничене числа бесідників до даного внесення і вибране генеральних бесідників — одного або двох за внесеном і тількиж проти внесення. Генеральних бесідників вибирають з поміж себе лишень записані на листи бесідників.
- 2). Закриття дискусії в даній справі.
- 3). Ограничене часу промови кожного з бесідників.
- 4). Приступлене до денного порядку над цілою справою.
- 5). Віддане цілої справи до полагодження комітетови.
- 6). Припоручене Комітетови або вибраній комісії розглянути цілу справу і предложити на слідуєчих зборах.
- 7). Удїлене комусь голосу по закриттю дискусії, або ще раз коли вже два рази говорив в тій самій справі.
- 8). Відкликане розпорядження предсідателя.
- 9). Відкликане предсідателя.
- 10). Відібране голосу одному із членів, або удїлене йому нагани.
- 11). Поворот до дискусії наново.
- 12). Позволене відкликання внесення.
- 13). Вияснене правил, — або внесення — предсідателем.
- 14). Короткий запит до попереднього бесідника о вияснене висказаного речення, або невнискоазної гадки.
- 15). Предложеное точок денного порядку.

16). Вставлене до денного порядку нової точки. Внесене таке ставить ся тоді, коли є поставлене нагле внесене і збори рішають, чи його розбирати меть ся зараз перед иншими, чи на кінець, по вичерпаню всіх точок денного порядку.

17). Вибране форми голосованя над даним внесеном (тайне за картками, або явне за піднесенем рук).

18). Відложене засіданя.

19). Замкнене засіданя.

28. ДИСКУСІЯ починає ся з хвилею, коли предсідатель завізне зібраних до забираня голосу в даній справі і зажадає поставленя внесеня.

29. Підчас дискусії не можна нікому говорити, доки не одсржить права голосу від предсідателя; предсідатель повинен голосно виголосити назвиско бесідника.

30. Коли одни з зібраних говорять, то нікому иншому не можна йому перернвати з виїмком предсідателя (як каже в пар. 11.) або котрог з членів в справі наглії. Як сказано в пар. 22 точка д. І пар. 27, точки 8, 12, 16.

31. При ставленю формальних внесень можна забирати голос і ставити внесеня по промові кожного з бесідників.

32. До справ формальних предсідатель повинен уділити голосу без узгляднення черги кождо му з записаних на лістї бесідників.

33. Внесене формальне може мати лишень дві промови, одну за внесеном а другу проти.

34. Внесене формальне мусить бути піддане під голосоване ссїчас по обох промовах.

35. В дискусії над звичайними внеснями ніхто не може промовляти більше як два рази в тій самій справі.

36. Внескодавцєви прислугує право трикрат-

ного голосу, при тім останній раз по вичерпаню лісти бесідників.

37. Можна ставити внесенє замкнєня дискусії або ограничєня числа бесідників за і проти внесенєя (пар. 27, точки 1 і 2).

38. Коли є поставленє внесенє замкнєня дискусії і піддержанє, предсідатель повинє залагодити формальности в слідуєчім порядку:

- а) запитати хто говорить проти;
- б) запитати хто має намір ставити нові внесенєя (поправки або додатки) в тій справі;
- в) по перєчитаню повинє запитати зібраних хто хочє промовляти до давєих і нових внесенєь і відчитати лісту до сєго часу зголошєних бесідників.

г) по записаню на лісту ново зголошєних бесідників повинє перевєсти голосованє над формальним внесенєм замкнєня дискусії.

39. Голосованє починає ся в хвили, коли по замкнєню дискусії ліста бесідників вичерпана, або коли ніхто більше не жадає голосу, о що предсідатель повинє формально запитати.

40. Голосованє над внесенєями переводнтє ся в стсєй спосіб:

а) коли є лишєнь одно внесенє за, а другє проти, **то наперед дає ся під голосованє проти, а відтак за;** як що оба внесенєя не перєйдуть справа упадає;

б) як що внесенє є з додатками, то найперше даєть ся під голосованє внесенє а відтак додатки в такім порядку, як вони були ставлені.

в) коли внесенє є з поправками, то найперше треба дати під голосованє внесенє разом з поправкою, найдалєше сягаєчюю, а відтак само внесенє. Найдалєше сягаєчим внесенєм: є такє, котрє відкладає справу на довший час, або нза-

галі улекшує її полагоджене, або є найбільш радикальне, що до свого характеру.

Коли внесенне складає ся з частин, або з ряду точок, то за згодою внескодавця можна його по ділити: брати під голосованне кожду точку з о-сібна. В противнім разі внесенне мусить бути переголосоване в цілсети.

41. В хвили, коли предсідатель заявить, що дискусія є вичерпана і пристунає до голосованнн — ніхто вже не може одержати голосу до звичайних внесенн, натомість можна забирати голос в справі голосованн (пар. 27. точка 17).

42. Голосованне може відбувати ся через повстане з місць, через піднесенне рук, або за картками (тайне), або, вкінци, поіменне (явне).

43. Обчисленне голосів переводить предсідатель або секретар.

44. Коли предсідатель завізве зібраних до голосованн, тоді **абсолютно ніхто не може одержати голосу.**

45. По скінченім голосованню коли вислід видає ся непевним, можна формально зажадати нового голосованн.

46. **Член не може голосувати в справі, що дотичить його самого.**

47. Справа, раз переголосована не може бути ще раз розсліджувана на тнх самих зборах, ані на їх продовженню, як що зборн були відложені. Можна її за то розсліджувати на слідуючих зборах, або, если справа більшої ваги, на зборах, скликаних спеціально в тій справі.

48. Всі ухвали переходять звичайною більшістю голосів присутних з виїмком низше поданих, які вимагають більшоети двох третин голосів. Ось вони:

а) опрескиненне ухвалл прийнятої на поперед-

них зборах;

б) в справі наглого внесення (пар. 27, т. 16).

в) уділене догани членови зборів (пар. 27, точка 10).

г) навернене дискусії наново (пар. 27, т. 11).

д) включене члена з організації.

49. Коли до комітету або комісії є вибрані кандидати, з поміж котрих один не одержав вимаганої більшости голосів, в таким разі, що до них палсжить перевести нові вибори.

50. **Quorum.** Засідане даної організації може бути відкрите лишень в таким случаю, коли в місци засідання находить ся признана ухвалами організації потрібна до того скількість членів, при міром: половина, дві третих і т. д. Колнж подібної формальної ухвалн організація не перевела, то звичайно збери можуть бути отворені і признають ся правосильними при всякім числі присутних членів.

ЯК ОРГАНІЗУВАТИ ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Організатор котрого небудь з існуючих відділів, або обіздний організатор, чи хто небудь з осьвідомлених вже товаришів, котрий хоче закладати новий відділ, повинен поступати згідно з слідуєчими правилами:

1. Перед скликанем зборів належить звернути ся до секретаря Екзекутивного Комітету У. С. Д. П. за всілякими потрібними друками і інформациями.

2. Збори організаційні повинні складати ся що найменше з пять осіб, бо пять або більше осіб може заложити відділ У. С. Д. П., як що узнають конституюцію Соц. Дем. Партії.

3. По з'ясованню платформи і конституції С. Д. П. належить візвати зібраних, щоб приступили до стола ті, що хочуть вступити до У. С. Д. П. і бути членами відділу.

4. Кождий, що вступає до відділу повинен написати своє ім'я, пазвиско, адресу і рід занятя на приготовану організатором лісту членів і підписати аплікацію на члена Соц. Дем. Партії.

Перед підписанем аплікації на члена У. С. Д. П. організатор або предсідатель зборів повинен всім бажаючим стати членами організації перечитати на голос зголошене або аплікацію, котру найде в конституції Соц. Дем. Партії і котра є поміщена на початку сеї книжки. Кождий новий член мусить згодити ся на отсю заяву:

“Я, нижше підписаний, узнаючи клясову боротьбу між клясою робітничою з клясою капіталістичною, як також розуміючи конечність з'організуваня робітничої кляси в політичну партію, відрубну і противну в своїх стремліннях всім політичним організаціям, заснованим капіталістичною клясою, отсим заявляю, що:

Я зірвав звязь з всіма иншими партіями, а приймаю конституцію і платформу Соціал Демократичної Партії за свою разом з її основами політичної боротьби і отсе зголошую ся о прип'яте мене на члена згаданої Партії”.

5. Найменше пять осьвідомлених і вироблених організаційно членів нового відділу повинні підписати аплікацію на чартер, який відділ мусить одержати від Партії за посередництвом Екз. Ком. У. С. Д. П.

6. По укінченю висте наведених формальностей, організатор відділу повинен завізвати записаних членів відділу до вибору предсідателя засіданя.

7. Вибраний предсідатель відкриває перше організаційне засіданє членів нового відділу і взиває їх до вибору сталих урядників відділу в тім порядку, який подано в конституції, точка 8.

8. По виборі урядників належить назначити висоту місячного податку від кожного члена, відділу **не менше 25ц.** — Назначений податок належить зложити сейчас на місци.

9. Дальше належить назначити місце (льоваль) і день в місяцю сталих регулярних засідань відділу і, о скільки члени бажають, надати назву відділові.

10. По поладженю тих найважніших формальности відділ може поладжувати всі ииші справи, які членам можуть прийти на гадку для добра організації будучої праці.

11. По першім організаціїнім засіданю, ново-вибранній секретар рекордовий і кореспондентийний повинен вислати до секретаря Екзекутивного Комітету Української Соціал Демократичної Партії через Окружний Комітет (коли такий існує) отсі дані:

- а) Лісту ново-вписаних членів відділу.
- б) Підписані аплікації членів.
- в) Підписану аплікацію на чартер.
- г) Гроші з заплаченого податку від кожного члена, але не менше як 20 ц. від члена.
- д) Докладний протокол з минушого організаціїного засіданя.

12. По одержаню чартеру (права на істнованє відділу) належить зараз скликати засіданє відділу і розпочати сталу правильну діяльність після правил, конституції Партії.

13. Належить тямити на отсі практичні рації:

- а) Належить тямити, що і женщины мають

право належати до соціалістичних відділів і можуть бути вибраними на уряди. Участь жінчин і партійній роботі є для нас дуже важна.

б) По розпочатій праці в ново-заснованім відділі добре є переводити вибір нових урядників вже по трьох місяцях. Може трапити ся, що за сей час зявлять ся, або вироблять ся лучші від тих, яких вибрано на початку.

Секретарі, і рекордовий і фінансовий повинні все мати докладні адреси всіх своїх членів і адресу кожного нового члена треба втягнути до книжки. Так само належить занотувати всілякі зміни адресів старих членів.

Пам'ятайте на клич: "ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇВ ЄДНАЙТЕ СЯ!"

